

Forfatter: Jacobsen, J. P.

Titel: Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup

Citation: Jacobsen, J. P.: "Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup", i Jacobsen, J. P.: *Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup*, udg. af Morten Borup ; Georg Christensen , 1924-29, s. 111. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacob03val-shoot-idm139892127865712/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup

WIEBE PETERS
KONTOUREN TIL EN ROMANFIGUR

Førgangen Aar, da vi levede i Krigen mellem Frankrig og Tydskland, traf det sig saaledes at jeg kom til at opholde mig en Maanedstid paa den lille Ø Anholt. Det var vel otte Dage eller saa efter Krigens Begyndelse at jeg en Middagsstund stod i den lille Smøge, som har Anholt Kirke paa den ene Side og Plankeværket af en Have paa den anden. Der stod en Anholter-Kone inde i Haven, og med hende talte jeg. Jeg mindes det Alt saa tydeligt, at saasnart mine Tanker falde derpaa, seer jeg Kirkens røde Brandstige og de blaa Klokkeblomster paa Kirkegaardsdiget; den lunre Sommerluft og den stærke tunge Duft af store Nelder mærker jeg i det Samme, og jeg hører hvad jeg den Gang hørte.

Vi havde talt om Steffen Storm, der var i Lejren ved Hald, om hvor sørgeligt det var, at han skulde være der i saadanne urolige Tider, og om at det var den eneste nulevende Anholter, jeg ikke havde seet; vi talte om at alle Øens Folk vare i Slægt med hinanden, og om at alle Husene vare samlede paa een Plet og laa Side om Side, derfor mente jeg

nu, at Folk maatte se hinanden Snese Gange om Dagen, og saa fortalte hun, at hun i de sidste fem Aar ikke havde været i den anden Ende af Byen, saa var det, der kom en underlig dump Lyd og rystede Luften inde i Smøgen, og inden jeg havde forstaaet, hvad det var, kom den igjen. Det var et fjernt Kanonskud — det var Krigen, det var den franske Flaade, der var under Opsejling; Lyden blev ved, og mit Haab slog Søslog, skummede fremad med franske Eskadrer og strøg tydske Flag, og jeg hørte kun svagt, ligesom noget borte, og maaske hun ogsaa var gaaet, Konen raabe: „Aa Gud bevare vel Steffen Storm!“

I det Øjeblik gjorde Udraabet intet Indtryk paa mig, Skuddene vedblev at dumre og lode mig hverken Ro til Tanker eller til at blive ret længe paa Sted ad Gangen. Jeg ønskede mig vel tusinde Gange bort fra Øen til et Sted, hvor Krigen var det eneste Ord i tusinde Munde, den eneste Tanke i tusind Hjerner, hvor ingen havde Øje, Øre, Hjerte eller Ønsker for andet end Kampen; jeg løb til Nordstrandsklinten, til Lindels Høj, stirrede og stirrede, til mit Øje var blændet af det solblanke Hav, og jeg lod de svenske Fiskere der laa og drev paa Kroen fortælle mig deres Krigsrygter endnu en Gang, saa godt som jeg vidste, at det halve var Brændevin, det andet Gisning. Men saa holdt Skydningen op, Feberen tog af, jeg begyndte [at] finde mig i min Skjæbne, og da jeg om

Aftenen stod oppe paa Byens Bakke og saa Solen synke, havde jeg resigneret. Jeg fulgte Klitternes blaalige Skygger alt som de voksende, flød sammen, stog og tilsidst druknede alle Tinder og Toppe i et ubevægeligt køligt Graat. Jeg saa det sidste Dagslys glide op over Byens Straatage og de tjærede Fjællgavle, holde sig et Øjeblik paa de hvide Skorstene og saa ryge bort i disses rosenfarvede Røg. En enlig Ko brølede af Længsel efter Stalden, blev hentet hjem og tav, et Barn stod i en af Dørene og græd; saa blev Døren lukket, Barnet græd derinde, og saa tav og-saa det. „Aa Gud bevare vel Steffen Storm!“ hvilket underligt Folk, som kan leve hele deres Liv her, som kun han leve her. Folk, for hvem den øvrige Verdens Færd, Kampe og Omskiftelser er fjerne, taagede og farveløse som Drømme fra ifjor. Et hundrede Mennesker, hvis Tilværelse er saaledes slynget, knyttet, vævet sammen, at Døden vel kan bringe Sorg, men ikke Forglemmelse, thi den, der døde for syv Aar siden, omtales næsten, som om han leved igaar, og hans Enke kommer hver Søndag sørgeklædt til Kirke, lige til sit Livs Ende, og naar Velsignelsen lyses over Menigheden, da maa hun ikke rejse sig op, thi Lyset fra Guds Ansigt tør ikke falde fuldt paa hende, for saa stor Glæde tør ikke komme til hende, hvis Ægtefælle er taget bort.

Jeg husker, hvor jeg længtes den Aften efter rigtig at forstaa et af disse Mennesker,

efter et Øjeblik at tænke med deres Hjerner, føle med deres Hjerter og sandse med deres Sandser, det vilde være mere nyt end den nye Verden var det for Columbus.

Den samme var min Stemning og de samme mine Tanker, da jeg i Sommer stod paa Dæmningerne ud for Epenwörden. Der laa Ditmarskerlandet med sin blaagrønne Marsk og sin fattede Gest, der laa Havet, Ditmarskens Skaber, Ernærer og Fjende, det Hav, om hvilket de tænkte, som Job talte om Jehova: Havet gav, Havet tog, Havets Navn være lovet. ....